

VOJENSKÉ HUMORESKY

od LUDÉKA ARCHLEBA.

Goliášův anděl strážný.

Byl to divný svatý, tenhle pěšák Valenta, jehož u celého bataillonu, ležícího v odlehleém malém hnízdě českém, nikdo jinak nepojmenoval nežli "Goliáš".

Člověk ten byl v pravdě atletického vzrůstu, a na tuším krku mu seděla malinká, kučeravá, takřka dětská hlavička, jejíž líce se při každé příležitosti začervenal jako nejupejpavější děvušce. Maminka z něho chtěla mít prý "velkého pána"; když však počal lidem přerůstati již v kvartě přes hlavy, a páni profesori dostali strach, aby je všechny nepřerostl a se snad nestal "větším pánem" než oni byli, vrazil mu některý z těch dobrodinečků osvětu "pecku," a Valenta se stal přece jen "velkým pánem" a žil "na veliké noze" dále. Co dělal po studiích, nevěděli jsme nikdo; mohl tak dobře malířem stát modelem ke studiím antickým, jako někde v kovárně tržiti železo, anebo také se ukazovat v některém museu jako specialita; on sám o sobě nemluvil nikdy, a o čem nezačal on sám, to z něho také nikdo nevytáhl.

Byl vždy tichý, řekl bych stydlivý, na nikoho nepromluvil a s nikým nedržel.

Sám sedával na svém kuffiku mezi postelemi, čistil svoji pušku, cídil boty, oprášoval své kalhoty, které byly od kolen nastavovány, poněvadž ve skladě snad celé armády pro něho žádných tak dlouhých neměli, čistil knoflíky u pláště, který mu sáhal do polovice stehén, skládal do kuffiku své prádlo, bručel si něco pro sebe a když vylezl ze svého kouta, aby s námi "vyrukoval" — byl samá mastná skvrna, jeho puška samý rez, a vždy mu musela aspoň jedna čamrda nebo knoflík někde scházet.

Když přišel jako malý voják z rekrutního oddělení k setnině, byl při tom svým ohromným těle a své vrozené neohrabanosti všem k smíchu a terčem vtipů, a to mladého giganta snad zarazilo, poněvadž prvních několik neděl, které bývají nováčkům právě nejtrpělivější, byl přece nějak vlivnější a přístupnější k druhým svým.

Pak najednou opustil své místo mezi postelemi a často se vykrádal pod večer, kdy ostatní odcházeli po své zábavě, ven na dvůr a poblíže kasární studny něco robil; buď pral své plátenky neb pytlík na chléb, aneb ještě častěji usedl na nějaký škopek neb na hrazdu, která stála v rohu u kantiny, a pohlížel dlouhý čas v jakémisi klidném vyčkávání do okna kasáren, neb kdo ví kam do neurčita.

Sedával tam jako na čekání, pak náhle vstal, vešel do svědnice, ulehl na svůj kavalet a založil ruce pod hlavu, pohlížel ke stropu dlouho, dlouho do noci...

Považovali jsme jej za hypochondra, a šarše s ním dosti přísně zacházely; ba se zřeteltem na jeho školy, jak to obyčejně bývá — až urážlivě; v tom ohledu mají naše šarše zvláštní renomé, jsouce většinou samy beze všeho slušnějšího vzdělání, dobřají si lidi, kteří něco studovali, a jimž osudem souzeno býti jim přidělena.

Tu budiž uvedeno, že z pravidla jsme civilisaci s sebou na vojenském místě, aspoň první čas, než sezná vojenský řád a kulturu tam "pěstěnou", tím jest neohrabanějším, nemotornějším a tím hůře disciplině přivyká.

Veškerá nešikovnost a nepozornost Valenta byla však byla nic neškodila, kdyby se nebylo stalo, že si jej major, velitel praporu, velice zamíhoval, a to působilo celé setnině mnohou nepřijemnost.

Největším mužem, nikoliv

již pánem (na vojně počíná pán od "desátika"), celého pluku, přeháňoval o celou hlavu samého majora Pelikána, který na svoji výšku ohromně si domýšlel, a to velkomožnému pánu tomu ukrutně imponovalo, snad více než náš, od Průšáků nebo od nošení na "wachparádu", na hadry rozflákaný prapor.

Kdykoliv odcházel major první bataillon, vždy se zastavil u Valenty, poklepal mu na rameno a s vřivým "bravo, bravo," pohlížel na statné plece moderního Goliáše, jehož líce se při tom vždy zapálily "jako holubičce, když ještě cucá", jak pravil pan Pyramus kdesi v "Noci svotojanské".

Jednou se tážal major setníka Goliášova, maličkého to důstojníka o vysokánských podpatcích, které mu vynesly přímí "špalíček", mohl-li by být z Valenty poddůstojníkem, tento však odpověděl na škodu Valentovu záporně a líčil volnost a loudavost jeho, divě se v duchu as, že major dosud nepostřehl na něm žádných vad, kdežto na jiných viděl každé pírkó.

"Když neděláte dobrotu, nebudete nikdy kaprálem," pohrozil velíkánovi major, a od té doby si Valenty nikdy více nevšimnul, ano ponavrhli za šarše lidi, kteří se jen tak — tak z nouze podepsali — ale byli "schneidig", jak říkali.

Valenta spravoval, čistil a leštil stále, až z něho teklo, na nikoho nemluvil, sedával pod večer na hrazdě u kantiny kláště nohama jako bidlama a byl stále umolousaný jako prvé.

To čistění mu jinak nešlo o ruky; maminčin podomek byl daleko, a ordonance si žádný pěšák držet nesměl, to "špalíček" nedovolil.

Jednoho jitra byli jsme překvapeni zprávou, že odpoledne přijede do garnisony nový plukovník, a že bude velká "rukovačka".

Nastalo zběsilé komandování, pak hrozné běhání všech šarší od majora až do posledního svobodníka a na konec velký zmatek; každý měl plné ruce práce a plné srdce strachu před basou, která v takové dny má žně. Nikdo nemohl býti s ničím hotov, a mezi tím vším lomozem běhal starý "špalíček", sekal bičikem kolem sebe a svým kanáťím komandem přivedl teprve vše do konfuse; nebo sám měl nejvíce strachu, jak to s "jeho" setninou dopadne.

Nový plukovník byl zcela neznám a nikdo neznal jeho zvyky, končíky a maroty, jaké tací páni mívají. A proto toho strachu všude tolika.

Konečně o třetí hodině stál prapor na dvoře. Vše se lesklo a svítlo — po vrchu, jako obyčejně.

Mužstvo dostalo ze skladiště zcela nový parádní oděv a nyní očekávalo přísného pána a velitele svého, aby složilo účty z dobrých i zlých skutků svých. Neb všechno záleží obyčejně na náladě velkomožného pána.

Šikovatel prohlédl ještě jednou speciálně Valentu, "ten sloup naší setniny" jak říkal, od hlavy až k patě, totéž učinil za chvíli kadet, pak poručík a nadporučík a naposledy sám "špalíček". Šat byl nový, tedy prost skvrn, ale slídící oko setníka, pátrajícího po cvočcích a podkřvkách na botách, jako jedině možným prostředkem ku přístupu vítězství, postřehlo — ó hrůzo hrůzoucí — že má Valenta na jedné noze botu a na druhé střeovic.

Nastal rámus; "špalíček" sežloul zlostí jako kanár a lál, že ho takový chlap přivede do pense; Goliáš kotal něžně, že ho tlačila "toliko moc" pata, a šikovatel jej tepal pochvou šavle po lýtkách, slibuje mu ty nejkrásnější "špangle na holé pryčce", ovšem pokud toho reglamá dovoluje.

V tom však zatroubil trubáč u vrat "pozor", a do dvora vstoupil maličký, kulatý a baculatý paná-

ček, jemuž se na prsou houपालy as dvě řady řádů všech evropských mocností (jen žádný domácí, bylť prý plukovník dlouho vyslanecským attachéem), a přitancovav do prostřed dvora, nechal si představit velitele setnin a počal přehlížet oddíly.

Každý vypjal prsa co mohl, sůžil dech a pohlížel s vyvalenými očima na velitele pluku, který s úsměvem v líci a monoklem v přimhouřeném oku pohlížel na habány první setniny jako lidojed s gourmandskou zálibou.

Krok za krokem stupují páni kol řad.

Teď se plukovník ohlédl, popošel dva kroky zpět a zastavil se u Goliáše.

Všeobecná tréma, setníkovi se třese tenká šavle na špičce jako osyka a šikovatel si vzdychl: "Teď nám pomoz sám pánbůh!"

Hrabě Felsenfest von Granfels, baculatý jako máslová hrouda, nasadil si monokl, prohlédl si Valentu, jako prohlížíme v museu vycpávaného slona, ohlédl se na majora a povídá:

"Pěkný muž, co? To by tak byl present do Vídně k "leibgardě", co?"

Major se usmál, pokrčil rameny a pokynul pouze hlavou. Nechtěl nejspíše rozpřádat řeč o Valentovi, který byl právě u něho v nemilosti.

Plukovník poposkočil jako na parketách, pohlédl na ostatní zbývající oddělení, pokynul spokojeně hlavou a postoupil do středu dvora, stále pohlížeje směrem k první setnině, která stála právě před obydlím kantinského, vedle pumpy.

Jelikož však plukovník stále mžoural očima a koketoval se svým monoklem, nerozeznal nikdo, na koho právě pohlíží; dle směru mohlo se myslet i však, že hledí určitě na Valentu.

Pak se náhle rozhlédl a pravil, žmole svůj monokl:

"Když ten chlapík tamhle je tak veliký, snad bude též velice pořádným vojákem," a kynou nechal jej předstoupit v čelo setniny.

Valenta vystoupil zrudnuv nad mák.

"Sejměte si torbu a ukažte nám, jaké věci má mít voják v ní," velí plukovník, krouť své kníry zálibně do výše.

Valenta se obrátil, podal jednému z řady svojí pušku a při tom pohlédl do oken za setninou se nalezajících. Co v nich spatřil, nikdo nevěděl, ale tak rychlý přechod barvy rudé do bílé nikdo nespasil jak živ. Až se soused jeho Vonásek zalekl. Valenta se opět obrátil k plukovníkovi, sejmul torbu se zad, a jaksi urputně vjel pravou rukou postranním otvorem pod víkem do torby a vyňal dosti oprotřebovaný kartáč.

"Co jest to?"

"Poslušně hlásím, kartáč na šaty."

"Dále," kynul jaksi milostivě plukovník rukou, jako by mu poslal prsty políbeček.

Valenta vstrčil kartáč do torby, vjel levou rukou levým postranním otvorem pod neotevřené víko až na dno torby, chvíli hledá a — vyloví kartáč ten samý a ukazuje jej prkénkem na vrch s úplnou chladností.

"Co to je?"

"Kartáč na boty, poslušně prosím!"

"Dále, dobře, dobře," a plukovník opět milostivě pokynul celým vrchním tělem, jakoby dělal někomu poklonu.

Valenta se noří po třetí pro "kartáč na bláto" a konečně hodnou chvíli v torbě hrabaje, vynáší na denní světlo kartáč, který ještě u naší armády předepsán není.

Sám major čekal dychtivě, s čím teď Goliáš vyrukuje, sám jen krátkozrakým, chytrý Goliášův ma-

névr, ač ne již zcela nový, nepozoruje.

"A zde mám ještě kartáč — re servní, kdybych snad jeden ze tří ostatních ztratil," s jakousi vítěznou koloraturou přednáší Goliáš.

Setník trnul a Vonásek kuckaje se smíchy, šťouchal pažbou ručnice svého kollegu.

"Dobrá, dobrá, vojáčku! Do řady!" kyne uspokojený plukovník, mžouraje očima a posílaje mu opět graciezně políbečky.

Valenta se otočil na podpadku a vstoupil do řady. Ruměnc v tváři a oči ve sloup kamí nahoru upřeny, vrazil do Vonáška, nedávaje pozor na svoji "prázdnou rotu".

Přičetli to jeho rozčilení...

Setníkova šavle zatím přestála zimmici, za to se mu ale ježí vousy, a z očí srší po straně blesky na Valentu. Tot' bouře v záptí.

Plukovník však s obličejem rozjařeným v tom okamžiku šepce majorovi, bera jej důvěrně pod paží:

"Toté roztomilé kotě — tamhle ta blondina v tom okně u pumpy. Vidíte jí? Hehehe! Superb, famos. Ein schneideriger Kerl! Pěkná kasární květina. A jak se usmívá. Pozorují ji už celou tu dobu, co jsem sem přišel. Šelma malá. A zdá se se mnou koketovati. Servus, pus! Ah! Teď upláchla! Hehe!"

"Hehehe!" usmívá se devotně

v rozpacích starý major, který nevidí ani na padasát kroku.

"Apropos! pane majore! E-é-é, tomu chlapíkovi tamhle za to, že je tak pěkně urostlý a má své věci tak v pořádku a ještě k tomu i rezervní — by slušela nějaká ta hvězda moc pěkně. Odporuji vám jej. Já to s tím rezervním kartáčem přednesu u sborového velitelství, snad se dá něco dělat s tím," a v duchu si myslí, že má právě jedno místečko v druhé řadě mezi svými řady. A vyslovil svoji spokojenost všem důstojníkům, které si nechal nyní představit, spěchal dále prohlížet kasárny — nejprve však kasární restauraci, kamž viděl právě vklouznouti hezkou dcerušku kantinského, veselou Julču.

Za hodinu na to vešel do kantiny Goliáš a koupil si čtyři hvězdy, jedno portcepée a pásek na čáku k zítřejšímu rapportu. Tenkrát byl poprvé v kantině, dříve si tam nikdy netroufal; dnes vešel, červaný jako malovaná panna a pravil skutečně panně Julči:

"Slečno — prosím vás dejte mi — půl litru piva, ano?"

A když dostal pivo, požádala o své desátnické insignie, které mu hned na poprvé šikovatel odřekl, věda, že Goliáš není nikdy bez peněz.

Julča se na něho usmála, zabalila štapec, hvězdy a půl metru porty do starých novin a pravila:

"Pane kaprále, vy jste jim vytřel zrak; já vám gratuluji!"

Počátek byl učiněn; hráz prolomena. Goliášův duch vysvobozen ze zakletí. Od té doby již neseďával na hrazdě a nehoupal nohama do větru, jako když hlídával svoji tajnou lásku.

Major se udobřil, to bylo vidět, a skvrny s oděvu Goliáše zmizely též, když si vzal novopečený pan kaprál řádného "ordonance", kterého mu "Julča" zásobovala všemi možnými propriétami — které bohatý sklad papínek vykazoval, a při čemž pan šikovatel nestřepe pochodil, neboť ani rukavice Goliáš nezdádal.

Za nedlouho dosáhl Goliáš neviděné u čtyř slávy, neb se stal četařem a dostal "fángli" po starém felu Cibulkovi. Ta čest! Julča už ani kaprálním neděkovala za pozdrav. Ale to přece nevěděla, jak se stala mimovolně "strážným andělem" svého milého Goliáška, jak mu v žertu říkala.

Jen k vůli ní se vzmužil Goliáš před plukovníkem, vida ji v okně, k operaci nebezpečné, aby si ne-

utržil ostudu před svojí láskou, a jen jí měl co děkovati za výsledek, nebo milostné pokyny krásou Julky zaslepeného pana plukovníka platily jen jí, a on měl oči tehdáž jen pro ni. Co záleželo plukovníkovi na kartáčích celého světa? Ale ten "rezervní" pana plukovníka přec upozornil na přítomnost; ostatně to dopadlo dobře.

Pan hrabě má o řád více, a to první domácí. A Goliáš? Ten má kříž! Jest jako kolos Rhodejský, červená se stále ještě, ač jest otcem pěti malých Goliášků a má kantinu v kasárnech — "po fototrovi", jak pravil.

Museli mu tam ale zvýšit strop, aby mohl pohodlně stát, když prodává ty "rezervní" kartáče, které jsou u "jeho" pluku zavedeny.

Paní Julča Goliášová a se stará jen o rezervní — Goliášky.

Do zlatých polí v Alasco

po nověch EMPIRE LINIÍCH o 3.500 tunách, "Ohio", "Pennsylvania", "Illinois", "Indiana", "Conemaugh". Opalovaný zabívačím strojí, elektrické světly a moderními zdokonaleními. Ze Seattle do St. Michael lodě vyjedou června 15, 22, 29. červec, 13, 20, 27. Velké tyto oceánské parníky, známé v dopravním oběhu spolu s našim novým loděvem, sestávají z 18 lodí, k dopravě po Yukon řece, skýtají nejlepší cestu do Dawson City a jiných stanic na Yukon řece.

Cesta jest úplně po vodě. Pamatujte, že po této línii dosáhnete střed zlatých polí, aniž byste byli vystaveni útrapám, namáhání a nebezpečí necestě pozemní. Hlaste u Empire Transportation Co., 907 First Ave., Seattle, Wash. aneb na International Navigation Company, 306 143 LaSalle St., Chicago, Ill. aneb jich jednatel v Sp. Státech a Kanadě

A. MAŠINDA.

nejstarší český lékárník v Nebrasce má lékárnu v Prague, Neb.

Je vždy čerstvě zásoben všemi domácími hojivými prostředky. Byliny, květy, kořinky, kapky, olejíčky, šťávy, prášky, masti pro různé bolesti, jako podlom (fellon), mast pro otravu krve, začínající v končetinách, masti pro koňské boláky, léky pro koňskou koliku, různá mazání pro lidi i pro domácí zvířata, to vše připravuji dle dlouholetých, osvědčených zkušeností. Prostředky skoro okamžitě účinkující proti pchání u ušech, proti rýmě, proti bolení zubů a lolení hlavy, masti proti kuřím okům, užívání pro játra a ledviny, Elexir pro změnu života u ženských a kdo ví, co jiných věcí. Tím mi ovšem zásoba léků vzrostla tak, že mohu vyplnit každý recept, ať ho psal kterýkoliv doktor. Dovolává je se Vaší přízně, doufám, že v čas potřeby navštívíte vždy

A. MAŠINDA.

NAVŠTÍVÍTE OMAHU?

Jestli ano, nezapomeňte se zastavit ve skvostné ubytovně hotelu a hotelu

J. ONDRÁČKA

v čísle 1232 jižní 13. ulice.

Mimo výtečné lhotiny a dortníky obdržíte tu veškeré pohodlí, jako v každém hotelu první třídy. Jídla připravována jsou dle způsobu českého i amerického. Hostům z venkova věnuje se zvláštní pozornost a podobného pohodlí jako u "Johna" neznámo nikde

Dráha s pohovkovými vozy DO TEXAS.

Vagnerovy Buletové Spací Vozy vol pohovkové vozy na všech vlacích.

Nejllepší dráha do všech míst Kansas, Indiangským území, Texasu Mexiku a na Pacifickém pobřeží. Jde přímo do

Donison, Sherman, Greenville, Dallas, Ft. Worth, Hillsboro, Waxahachie, Waco, Temple, Belton, Taylor, Gainesville, Lockhart, Henrietta, San Marcos, La Grange, Denton, Alvarado, HOUSTON, GALVESTON, AUSTIN & SAN ANTONIO.